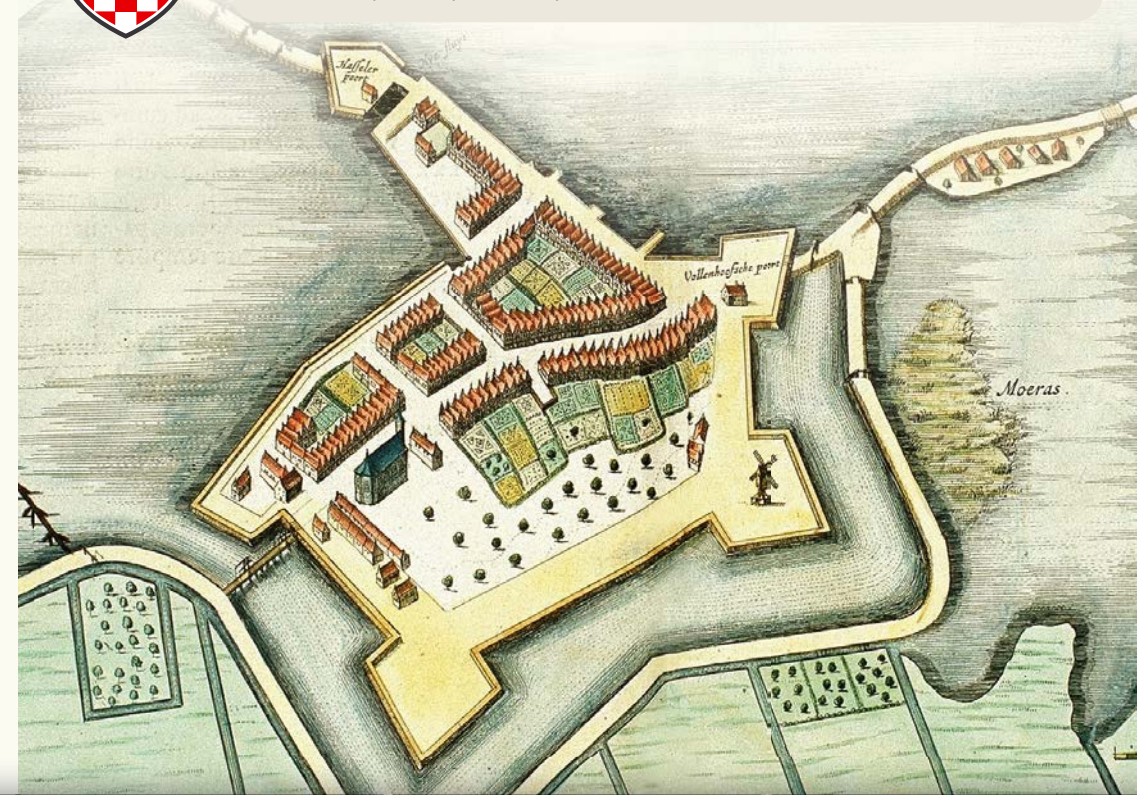

SLUZIGER KRONIEK

JAARGANG NR. 27 | NUMMER 80 | SEPTEMBER 2017

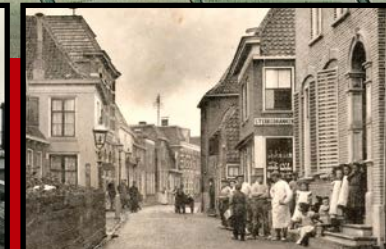

Tijdschrift van de Historische Vereniging Zwartsluis over de geschiedenis van Zwartsluis, Baarlo, De Velde, Zwartewaterklooster en Zandbelt en Schutsloot

De historische vereniging Zwartsluis, opgericht in 1990, streeft ernaar het historisch waardebef en de kennis over het erfgoed van Zwartsluis te bevorderen in allerlei vormen, onder haar leden en andere geïnteresseerden.

Vormgeving en opmaak:
Rudi Dekker | Grafische Vormgeving, Zwartsluis
www.rudidekker.nl

www.historiezwartsluis.nl

Inhoud

- 2 **Van de voorzitter**
Martin Schuite
- 3 **Van de eindredactie**
Geert Doosje
- 4 **Turfmarkt in Zwartsluis**
Albert Metselaar
- 13 **Gevelsteen met stadsgezicht:
SLUYS**
- 14 **Het ABC van Zwartsluis**
- 16 **Middenposter**
- 18 **Mijn rondje over Belt-Schutsloot:
Interview met Roelof de Jonge**
Doortje Stam-Maandag
- 22 **Woordpuzzel**
- 24 **Gedicht, geschreven in 1969**
Fieke Gietema-Van de Berg
- 28 **Geschiedenis familie Pouwel Slurink**
Aangeleverd door Koos Slurink (Nieuwesluis)

Zwartsluis, gezien van Giesbeek, 24 Juni.

Van de voorzitter

Nog maar weer eens een oproep...

Hoewel we denken iemand te hebben gevonden die toe wil treden tot het bestuur zijn we van mening dat het bestuur moet bestaan uit zeven mensen.

We richten ons bij het zoeken, met name, tot mensen die niet meer “verplicht” hoeven te werken. Zij hebben er, denken we, de meeste tijd voor om zich in te zetten als vrijwilliger. We hebben er verschillende gevraagd, maar we vangen bot. Dat is heel frustrerend. Over het algemeen wordt er, ook bij andere verenigingen, terughoudend of afwijzend gereageerd over het toetreden tot het verenigingsbestuur; men wil zich veelal niet vastleggen voor een aantal jaren.

Wij hebben daarom gedacht om het met werkgroepen te gaan proberen, die uiteraard contact hebben met het bestuur. Daarmee is de tijdsindeling voor de vrijwilliger veel flexibeler. Veel verenigingen werken al op deze manier, met positieve resultaten.

In diverse media in Zwartsluis en omstreken hebben we een oproep geplaatst met dezelfde strekking als bovenstaande. Graag hadden wij gezien dat naar aanleiding van onze oproepen een aantal leden zich bereid hadden verklaard om ons de helpende hand te bieden. Graag willen wij iets (meer) doen aan scheepvaart, genealogie, foto en film, invulling Sluziger Kroniek, website en nog een aantal andere onderwerpen. Ook Sluispoort/Schoonewelle vraagt meer van ons. Wij doen ons best, maar dat mag niet verlangd worden van een paar bestuursleden.

We richten onze blik ook naar de toekomst. Beste leden, denk er nog eens over na. Een vereniging kan slechts dan functioneren, wanneer de leden de historische vereniging “levendig” houden.

Onze eerste ledenbijeenkomst in het nieuwe seizoen zal gehouden worden op woensdag 13 september a.s. Voor deze avond hebben wij onze oud burgemeester en boeiende spreker Bernhard Kobes uitgenodigd, welke ons mee zal voeren naar zijn burgemeesterstijd in Zwartsluis en wellicht meer.

Voor de agenda: De overige verenigingsavonden zullen worden gehouden op de derde woensdag in januari en april (jaarvergadering).

Graag wens ik u met deze Sluziger Kroniek verder veel leesplezier en een boeiend en onderhoudend verenigingsseizoen.

Met vriendelijke groet,

*Martin Schuite,
voorzitter a.i.*

Van de eindredactie

Beste lezer of lezeres,

Voor u ligt de 80e uitgave van de Sluziger Kroniek. Echt weer leeswaardig! De toevoeging van historie uit Belt en Schutsloot geeft verbreding, maar ook meer inzicht in hetgeen zich in het verleden afspeelde in het nabij gelegen dorp. Ook nu weer een verhaal uit die contreien.

Mijn oproep in de vorige Kroniek om met suggesties of verhalen te komen heeft niet geleid tot enige reactie. Vandaar dat ik nog maar eens herhaal, dat we als redactie daar echt behoefte aan hebben.

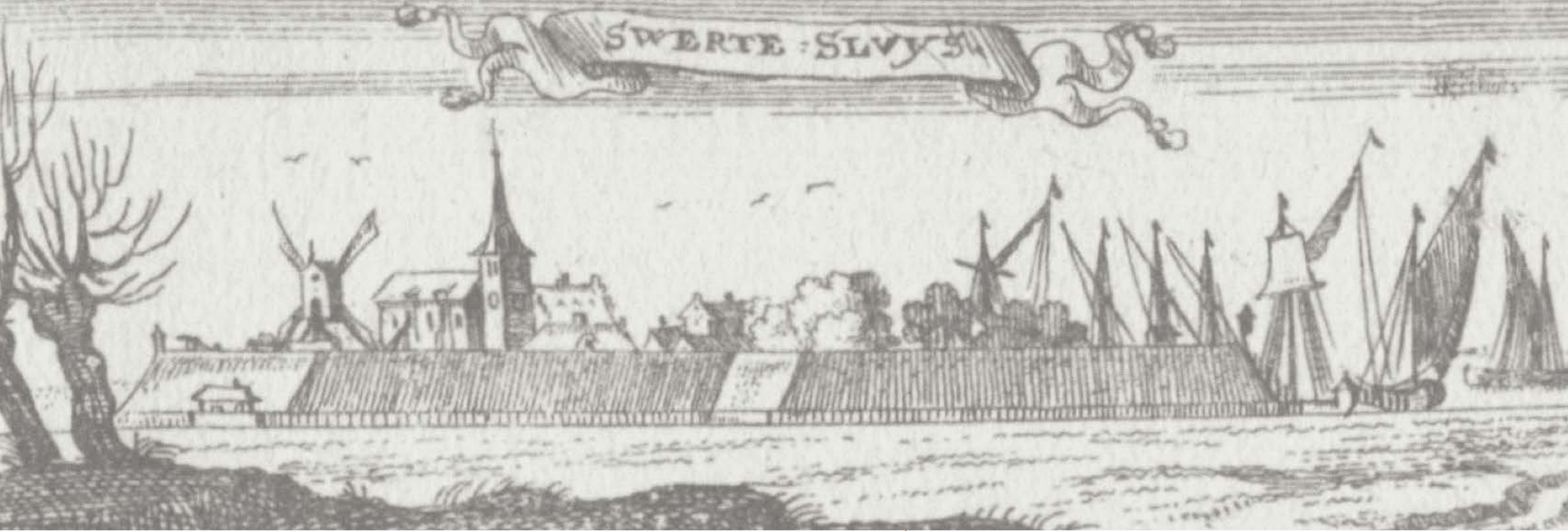
Zelf ben ik bezig met het interviewen van de familie Marsman over hun herinneringen als transporteur, garage- en benzinepomphouder. We zijn al een aardig stukje op weg, maar een tweede afspraak is nodig, om het verhaal compleet te maken.

Misschien beschikt u nog over herinneringen, die leuke anekdotes opleveren, bijvoorbeeld het taxi-vervoer, verhuizing of transport. Ik zou die dan mooi in het verhaal kunnen vervlechten.

Op de inhoud van deze Kroniek is het voorwerk in hoge mate verricht door Doortje Stam-Maandag en Thijs Oosterhof. Vermeldenswaardig vind ik, want zonder hen zou er geen Kroniek zijn!

Ik wens u allen veel leesplezier.

*Geert Doosje,
eindredacteur*

Turfmarkt in Zwartsluis

Hollanders en Hoogeveeners aan de handel

Het doel van de Hoogeveense schippers tot 1852 was in veel gevallen het overbrengen van turf van de velden ten oosten van het dorp Hoogeveen naar de turfmarkt in Zwartsluis. Dat was niet altijd het eindpunt. Flink wat turf werd doorgevoerd naar de steenfabrieken aan de IJssel, of bleef al voor de turfmarkt achter bij de vele kalkbranderijen van Zwartsluis. Maar die turfmarkt was zo belangrijk, dat we uit de verhalen over de schipperij de indruk kunnen krijgen dat het alleen om die turfmarkt ging. Over die markt in Zwartsluis is in het verleden verwarring ontstaan, omdat men het oude notulenboek van de Hollandse Compagnie aanzag voor een notulenboek van de Compagnie van 5000 Morgen. Was het inderdaad een notulenboek van laatstgenoemde compagnie geweest, dan was die turfmarkt het werk van Roelof van Echten. Deze turfmarkt was echter in beginsel geen zaak van de Compagnie van 5000 Morgen, maar een zaak van de Hollandse Compagnie, waar ook andere compagnieën gebruik van konden maken. Het stichten van het mark en het beheren van de markt in de eerste tientallen jaren, was een zaak die volledig werd geregeld door de Hollanders en hun rentmeester op het Hooge Veen.

Zwartsluis. Met Hoogeveen verbonden door een geweldige navelstreng, gevormd door de Hoogeveense Vaart en het Meppelerdiep. Beide plaatsen hadden elkaar nodig, maakten elkaar sterk, en groeiden weer uit elkaar.

De Hollandse investeerders zorgden voor een dorp op het Hoogeveen, de basis van de brandweer, bestuurden voor een belangrijk deel de Hoogeveense vaart, maar hun doel was wat anders. Natuurlijk ging het de Hollandse participanten in die dagen vooral om de inkomsten van de turf. Die turf zou pas wat opbrengen als deze verkocht was. In het reglement van 1 maart 1635, waarin de participanten van de Hollandse Compagnie van het Echtense Veen hun onderlinge afspraken vastlegden en in feite de Compagnie zelf vorm gaven, werd het voornemen vastgelegd om gezamenlijk als Compagnie een eigen turfmarkt in te richten. We lezen in artikel 18“..... dat de gemene participanten markt van turf zullen houden op zwarte sluis om de buitenschippers, die voor de voornoemde zwarte sluis niet varen en mogen, daar mede te accommoderen en te beter vente te maken, en het zelve te laten doen met het eigen volk, en pramen van de gemene compagnie.” De eigen praamschippers, aanvankelijk praamschuivers genoemd, gingen met hun kleine en niet zeewaardige pramen niet verder dan de turfmarkt op Dingstede. Ze zouden ook kunnen varen naar de ‘zwarte sluis’, Zwartsluis. De andere schippers brachten de turf de grote

rivieren op, of de Zuiderzee over, bijvoorbeeld naar Amsterdam. Eigen personeel zou de schakel kunnen vormen tussen deze groepen schippers. Op een eigen turfmarkt in Zwartsluis.

We kennen een kaart uit 1637 van Stevin van Broeckhuijsen, in een kopie uit 1748 van Ernst Beuker, waarop we de vaarwegen van en naar het Hoogeveen aangegeven zien. Tot Meppel werd gebruik gemaakt van de Hoogeveense Vaart. Daarna voer men via het Meppelerdiep. Dingste of Dingstede lag op een eilandje daarin, dat zowel links als rechts gepasseerd kon worden. Net ten zuiden daarvan vinden we in een bocht een verbreed gedeelte van het Meppelerdiep. Op een kaart uit 1633 vinden we daarbij vermeld: *“Op deze plaats laden de potten of turfschepen de turf die zij met pramen of schuiten gehaald hebben uit de venen van Echten en elders.”* Die verbreding in die bocht bij Dingstede was dus de plaats waar de eerste turfmarkt werd gehouden.

Daar zat een eeuwenoud verhaal achter. Het Meppelerdiep was vanaf Zwartsluis voor de wat grotere turfschepen bevaarbaar tot het eilandje Dingstede. Ten noorden daarvan was het Meppelerdiep bochtig en zat vol met ondiepten, veroorzaakt door harde platen van ijzeroer. Het gevolg hiervan was dat Dingstede een belangrijke overslagfunctie vervulde. Dit gebeurde al vanaf de middel-eeuwen. Tweemaal per jaar kwam er vanuit Utrecht een schip naar Dingstede om de Drentse pachten op te halen. Die waren daar samengebracht vanuit diverse bisschoppelijke- en kapittelboerderijen. Op het eilandje werd ook door de vertegenwoordiger van de bisschop van Utrecht recht gesproken over de eigen horigen. vandaar de naam “Dingstede”, plaats van rechtsgeding.

Deze overslagplaats werd door Roelof van Echten gebruikt voor de overslag van de turf uit het Lageveen. Ook de eerste turf uit het Hoogeveen werd hier verhandeld. Ook Jan van Buijeren zal hier de turf uit het Lageveen naar

De plaats is onherkenbaar veranderd, maar hier, aan de Zomerdijk, in de bocht bij de buurtschap Doosje, was ooit de eerste turfmarkt (foto: Google Earth).

toe hebben gebracht. *“Uit de venen van Echten en elders”*, lezen we. Dus ook de turf uit de Dieverder- en Smildiger Venen werd hier aanvankelijk verhandeld. De Hollandse Compagnie van het Echtense Veen brak met deze traditie. Ze zochten een andere plaats, dicht bij de klant, bij Zwartsluis. Daarmee concurreerden ze met zowel de turfgraverijen van de Dieverder- en Smildiger Venen als met die van Roelof van Echten in het Lageveen. Daarmee gaven ze tevens aan deze handel geheel in eigen hand te willen hebben.

Terug naar het kaartje uit 1637. We laten Dingstede achter ons. De gepasseerde steden staan aangegeven in de vorm van ingetekende kerken. De kerktorens waren oriëntatiepunten voor de praamschippers. Zwartsluis is volgens deze kaart geen eindpunt. Men kon verder, over het Zwarte Water naar Hasselt, of nog verder, naar Zwolle, of nog verder, de Overijsselse Vecht op. Dat is het beeld dat de vaarkaart van 1637 ons geeft. Dat de Hoogeveense turfschippers ook daadwerkelijk verder gingen dan Zwartsluis weten we doordat bekend is dat Hoogeveense pramen in 1672 werden gebruikt voor een schipbrug bij Hasselt. Dat neemt niet weg dat het merendeel van de turf verhandeld bleef op de turfmarkt in Zwartsluis.

Sinds de zomer van 1636 had de Hollandse Compagnie een terrein bij Zwartsluis. Een gezamenlijk initiatief van alle participanten van de Algemene Compagnie van 5000 Morgen was toen niet mogelijk. Voor de turfmarkt werd een boerenplaatsje aangekocht. Al op 8 september 1635 bespraken de Hollanders

De omgeving van de overslagplaats van 1633. Rechts onder zien we Hamingen. Recht daar boven zien we een pand dat als een restant van Dingstede is te beschouwen. Links weer de bocht met de overslagplaats. (Foto: Google Earth.)

een brief van hun rentmeester Jan Lycken waarin hij onder meer aangaf dat hij had geïnspecteerd *‘zeker klein huiskken en boomgaartken groot omtrent twee hout’*. Jan moest maar eens navragen wat dit moest kosten en of er geen andere ‘gelegenheid’ te vinden zou zijn. Echt blij was men er dus nog niet mee.

Omdat de uiteindelijke aankoop enige maanden later viel kunnen we ervan uit gaan dat het niet direct dit eerste 'huisken' en 'boomgaartken' werd, dat blijkbaar in hun ogen te klein was. De 21e maart 1636 spraken de Hollandse participanten over *'de gekochte plaats op Zwartsluis'*. De participant Gerrit Huijgens van Hoogeveen en Cornelis Willems Dedel zouden 'binnen 8 a 10 dagen' naar Drenthe vertrekken. Onderweg zouden ze in Zwartsluis *'inspecteren die gekochte plaats aldaar, aldaar te ordonneren een huis, schuur, of anderszinds, bekwaam tot een markt van turf, zulk en gelijk zij nodig achten. Item om een man aan te nemen die de turf aldaar te zenden, waarnemen mag'*. De verkoop was dus al mondeling afgesproken en de overdracht kon nu doorgang vinden. Diezelfde 21 maart 1636 kreeg Gerrit Huijgens van Hoogeveen toestemming om zelf 20-25 last zwarte turf op het veen in over te nemen, voor een bedrag van 15 ridders het last. Die 'rijders' waren munten. Blijkbaar experimenteerde Gerrit Huijgens van Hoogeveen met eigen turfhandel, nog los van de op te bouwen turfmarkt. De 24e mei 1636 kregen Schilperoort, Cornelis van Dorp en Pieter Joostens Warmont volmacht om namens de Hollandse Compagnie in onderhandeling te treden met de brouwers uit Rotterdam, voor de verkoop van turf. Het lijkt erop dat men een permanente turfdoorvoer van Drenthe naar Rotterdam in gedachten had. We horen er niets meer over. Blijkbaar bleef het ook bij experimenten, want in het vervolg stond de gezamenlijke turfhandel op de eigen turfmarkt centraal.

Rentmeester Jan Lycken alias Jan Liklaasen van der Leeuwe kocht 28 mei 1636 voor de Hollandse Compagnie bij Zwartsluis een huis, hof en boomgaard, voordien bewoond en gebruikt door wijlen Jacob Steenberg. Het perceel werd ten oosten begrenst door het land van Jan Martens en consorten, ten westen door de grond van het voormalige klooster van Dikninge, liep zuidwaarts tot het Meppelerdiep en noordwaarts tot de weteringe, een brede sloot naast de zomerdijk. De grond was vrij van uitstaande renten of pachten, uitgezonderd herenlasten, terwijl men verplicht was om de Zomerdijk – liggend tussen het huis en het land – eeuwig schouwvrij te onderhouden. De nieuwe eigenaren hadden het recht om langs de slootkanten drie zoden breed uit te graven, en daarop wilgen te laten groeien.

De koop werd vastgelegd door Wighard ten Swege, schulte van Wanneperveen, Dinxterveen en Zwartsluis. Hij verklaarde dat verschenen waren voor zijn aangestelde rechter Gerhard Stokman en de keurnoten Arnold Voltelen en Hubert van Gladbag, zowel Jan Liklaasen van der Leeuwe als de verkopers. De laatsten waren familieleden van wijlen Jacob Steenberg. De akte meldt als verkopers Berend Steenberg, zijn vrouw Geertgien, Klaas Steenberg, zijn vrouw Engeltgijn, Otto Steenberg, Jan Cocq en Grietgien, zijn vrouw. Deze mensen traden

individueel of samen op als vertegenwoordigers van diverse andere familieleden. Alle erfgenamen van Jacob Steenberg, jong en oud, kregen in de akte een plaatsje. Het bedrag waarvoor het plaatsje werd gekocht is niet in de akte vermeld. Er werd genoteerd dat de somma volledig werd voldaan. Er was dus sprake van contante betaling.

Waar lag de turfmarkt? Landmeter Stevin van Broeckhuijsen werd in 1637 door de Hollandse Compagnie uitgezonden om een kaartje te maken van het perceel: *"Ik Stevin van Broeckhuijsen gezworen en geadmiteerd landmeter bij de Hove van Holland en ordinaris landmeter van de Wel Edele Heer Dijkgraaf en Hoogheemraden van Rijnland getuigt mitsdeze ten verzoeke van de heren Hollandse participanten der Hoge Echter Venen gemeten en gecharteerd hebben haarlieden boomgaard daar de turfschuur op staat, buiten Zwartsluis, bij het Landschap Overijssel, belend en belegen hebbende de ene zijde ten oosten Jan Martens Sluis-wachter, ten westen 't convent van Dijkkelinge (klooster Dikninge) strekkende voor van de Zomerdijk die men gaat naar Zwartsluis tot in het Meppelerdiep, 't welk hebben in de zelve boomgaard de halve sloten ten wederzijde, mitsgaders de hele sloot aan de dijk, en niet van Meppelerdiep daar inbegrepen, groot bevonden drie honderd en vijftig roeden Rijnlandse maat, gelijk ik mede apart hebbe gemeten de sloot ten oosten 't welk wijdt bevonden elf voeten en ten westen dertien voeten bij de Rijnlandse maat, actum de 26e juni 1637. Stevin van Broeckhuijsen."*

De weg van Dingstede naar Zwartsluis (Kaart Pieter Serwouters).

Het kaartje geeft een prachtige vogelvluchtimpresie van de Zomerdijk en het perceel ten zuiden daarvan. Het perceel is bereikbaar over een brugje, dat voorzien is van een bruin houten poortje met een groene deur. Zo kan de toegang afgesloten worden. Daarachter staat een langgerekte woning. Naast de woning zien we de boomgaard. De boomgaard telt 18 bomen. Een 19e boom of struik staat tegen de zijgevel van de woning. Het is een voornamelijk uit planken opgebouwde woning met een vakwerkgevel (leemwand tussen balken) en een houten topgevel. Er staat een peervormige versiering op deze gevel. Het dak is ingetekend alsof er sprake is van dakbedekking met leien. Op de helft van het gebouw zien we een schoorsteen. Daarmee werd waarschijnlijk ook aangegeven waar woon- en bedrijfsgedeelte van het pand in elkaar overliepen. Ter hoogte van die schoorsteen werd ook een deur ingetekend. Voor deze deur was een houten vlonder, bereikbaar via een wat langere houten stelling of plankenvloer. De woning stond buiten de Zomerdijk, op het land dat bij hoog water onder zou kunnen stromen. Blijkbaar was het woongedeelte in het pand hoger dan het maaiveld, was er daarom een soort houten stoep voor de deur, en liep men zo via de planken gemakkelijk omhoog, om ten allen tijde thuis de voeten droog te kunnen houden. De afbeelding van de woning is een sterk uitvergroot detail van het kaartje zelf. Hier gaat het om een woning die op het origineel slechts enkele centimeters meet.

Het huis van de turfmakelaar op het eilandje van de Hollandse Compagnie bij Zwartsluis.

Gezien de mogelijkheden uit die dagen zijn de tekeningen ware kunststukjes te noemen. We vinden bij deze tekst het kaartje zelf afgebeeld. Naast de woning ligt een sloot, zodat het pand over water met goederen goed bereikbaar is. De sloot functioneert als een kleine haven. Aan de andere kant van de sloot ligt een weiland. Het weiland is met slechts een smal dammetje verbonden met de grond waarop de woning staat.

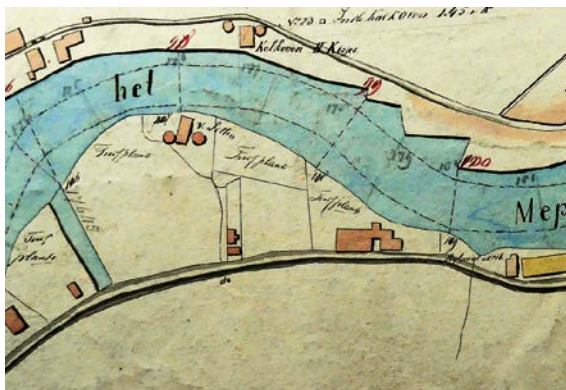
(Foto: Google Earth)

Boomgaard, erf, huis en weiland zijn van zichzelf ook weer omgeven door sloten, zodat er in feite sprake is van een eilandje op de noordzijde van het Meppelerdiep. De kaart is zo getekend als een bezoeker de situatie zou zien wanneer hij vanaf een hoog punt boven de Zomerdijk de situatie in ogenschouw zou nemen. We kijken feitelijk naar het zuidoosten, wanneer we over het kaartje meekijken. Dat bemoeilijkt de identificatie van het stuk grond. Het is dan ook een hele slag geweest, om de stap te kunnen maken naar vandaag, maar het is gelukt om de grond te identificeren. De turfmarkt van Zwartsluis van de Hollandse Compagnie, en later van de Compagnie van 5000 Morgen, blijkt gelegen te hebben op het terrein van de firma Poppen. In de huidige situatie vinden we dit stuk buitendijkse land terug onder het terrein van Scheepswerf H. Poppen BV, Zomerdijk 64 te Zwartsluis. Het terrein van de voormalige turfmarkt ligt onder de helling.

De identificatie van de grond werd bemoeilijkt door de verschillende perspectieven van de tekenaars van de kaarten. Toen duidelijk was waar gezocht moest worden, bleek er zelfs nog een 19e eeuwse kaart boven water te komen waarop ook de gronden rondom de turfmarkt aangewezen bleken te zijn als grond voor turfhandel.

Voorgaande kaarten hadden telkens een ander perspectief. De foto op deze bladzijde heeft het noorden boven. De hierna volgende kaart is weer vanuit een ander perspectief getekend. Het is de stadsplattegrond van Bleau uit 1649. Het vestingstadje Zwartsluis is daarop gedetailleerd weergegeven. De omgeving is echter sterk vereenvoudigd en schematisch getekend. Wat opvalt is dat het buitendijkse land in het Meppelerdiep links van een staketsel is ingetekend.

Dit was een houten afzetting van het Meppelerdiep, bedoeld om het ongeoorloofd opvaren van dit diep te voorkomen. Per slot van rekening was het tot 1648 nog oorlogstijd. Men had door middel van een slagboom, in het midden van het staketsel, controle op de doorvaart. Dat hield echter ook in dat er voor de turfvaart geen onbelemmerde doorvaart van en naar Zwartsluis was. De turfmarkt van de Hollandse Compagnie lag echter links van het staketsel en was vanuit Hoogeveen bezien wel onbelemmerd bereikbaar. De grotere turf schepen, die de turf verder zouden brengen moesten daarna natuurlijk wel via de smalle doorvaart in het staketsel.

Daaronder zien we een gedeelte van een 19e eeuwse kaart. Het terrein van de turfmarkt was al niet meer in handen van de Hollandse Compagnie, maar de weilanden op die plaats en er omheen hadden als functie: turfplaats. Er werd blijkbaar nog altijd turf opgeslagen. De handel zelf was voor een belangrijk deel verplaatst naar het dorp zelf, naar de Nieuwe Sluis. Daar lagen enkele eilandjes. Ook die waren tot in de 1e helft van de 20e eeuw in gebruik voor turfopslag, zo zien we op foto's. De Hollandse Compagnie en de Compagnie van 5000 Morgen maakten tot ver in de 19e eeuw gebruik van een turfmakelaar. Helaas vertoont het archief flinke gaten.

©Albert Metselaar, 2015 albertmetselaar@home.nl

Gevelsteen met stadsgezicht: SLUYS

Boven de pui van Haarlemmerstraat 109 in Amsterdam zit een gevelsteen met als onderschrift "Sluys". Het onderschrift doet vermoeden dat het Zweekuys-Vlaamse Sluis was voorgesteld.

Uitvoerig huisonderzoek door Vereniging Vrienden van Amsterdamse Gevelstenen toonde echter iets geheel anders aan.

In 1730 koopt Vrouwtje Sluijs, zij was de weduwe van Eymert van Veen, een huis en erf aan de Haarlemmerstraat. Vrouwtje Sluijs was een van de kinderen uit het, in januari 1678 gesloten huwelijk van Jacob Claesz uit Zwartsluis en de Amsterdamse Baafje Harmens. Jacob Claesz was kaagman (= schipper) van beroep en tekent als Jacob Claesz Sluys.

Volgens archiefdocumenten zal Vrouwtje Sluijs het pand kort na de aankoop in 1730 verbouwd of vernieuwd hebben. Ter gelegenheid van de nieuwbouw zal Vrouwtje Sluijs de gevelsteen met het gezicht op (Zwart)Sluis, waar haar vader vandaan kwam, laten aanbrengen.

De fraai gedetailleerde gevelsteen die Vrouwtje Sluijs in haar, in 1734 vernieuwde pand liet aanbrengen, biedt ons een gezicht vanuit het zuiden op Zwartsluis. Het water op de voorgrond is het Meppelerdiep. Bij de eenvoudige afbeelding op de gevelsteen is de nodige fantasie bij komen kijken.

Omstreeks de eeuwwisseling verscheen een gedicht:

Het

van Zwartsluis

H is de Havendijk met annex remmingwerk

Voor het jaar 1868 lag Zwartsluis binnen de dijk en muur direct aan het Zwartewater. In gedachten trekken we een lijn vanaf de waterkeringsmuur bij hotel Roskam via de brug naar de Paal en Plankendijk. Dan ontstaat het beeld van de situatie uit die tijd. Het Zwartewater maakte hier een grote bocht in zuidwestelijke richting. Het kon er geducht spoken. Toen dan ook Rijkswaterstaat besloot het Meppelerdiep voor grotere schepen toegankelijk te maken en de Kolksluis in 1878 werd gebouwd, moest ter bescherming en geleiding van de scheepvaart een dijk worden aangelegd in dat brede gedeelte van Zwartewater. Het werd een muur van basaltblokken met een hardstenen bovenrand. Ongeveer een meter uit de wal werd het zware remmingwerk gemaakt (grote meerpalen onderling door stevige balken verbonden).

Als de schepen dan in volle vaart "uit zee" aan kwamen zeilen, moest men met trossen de gang afremmen, wat voor schippers of hun knechten een hele kunst was.

Aansluitend aan de muur was de eigenlijke dijk, breed glooiend, van zware klei, met daarop een bestrating. Door deze voorzieningen ontstond aan de binnenzijde een min of meer dode hoek, die spoedig dichtslibde. Zo werd het zogenaamde "Schrieverlaantien" gevormd. De woning van de familie Breman aan de Nieuwe Weg had daarom ook deze naam. Veel Sluzigers bewaren nog de herinnering aan natte voeten, daar opgelopen bij het vangen van stikkelbaarsjes en salamanders.

Op het hogere gedeelte droogden en bleekten de vrouwen uit de Schans hun wasgoed en ook de schippersvrouwen deden dat. Het gebeurde wel dat

schippers bij draaiend wind zo snel wegvoeren, dat de echtgenotes pas bij Kraggenburg vertwijfeld bemerkten dat hun wasgoed "op de Schans" was achtergebleven.

Als de wind aanwakkerde en de stormbal werd gehesen moesten de schepen, om losslaan te voorkomen, met de voorplecht naar de wal gaan liggen. Dan werden de ankers met een touw over de weg in het talud van de dijk vastgemaakt.

Aan het einde van de Havendijk was een aanlegplaats voor de Zwartewaterboot, die tussen Zwartsluis en Zwolle voer. In 1930 werd vanaf de Havendijk een dijkje aangelegd dat een verbinding maakte, langs café "Het Vischje" van Mastenbroek, met het Buitenkwartier.

Rijkswaterstaat spoot in de loop der jaren rivierzand op het Schrieverlaantie en toen nog later de Rondweg werd aangelegd veranderde het aanzien van Zwartsluis. Het remmingwerk en stoomboothuisje zijn verdwenen, maar vooral in het weekend liggen er nog heel wat schepen.

Bij de aanleg van de doorvaart nabij het gemaal Zedemuiden heeft de Kolksluis veel van haar betekenis verloren. Toch wordt ze nog vrij regelmatig, bij abnormale waterstand, gebruikt.

Vroege jaren 1930 (?), gezien oude toren van herv. kerk en de aanwezigheid van de tram. De jongens, tijdens een potje zwemmen aan de Havendijk, zijn, volgens opgave, vlnr: Jan Slurink, Hendrik Slot, Henk Thorbecke, Herman Weide en Paul Slurink. Foto uit Archief Greveling.

Binnenhaven- Zwartsluis.

*Een Ansichtkaart van Achter de Wal uit ca. 1905.
Wie weet meer van het pand waar op de gevel staat
"Sneeker cocostouw is het beste". Toen ook "Flip Jalink"?*

*Mijn rondje over Belt-Schutsloot.
Deze keer een interview met
Roelof de Jonge (Roelof van Jetty).*

Door Doortje Stam-Maandag

Roelof is een natuurmens in hart en nieren

'De eendenkooi had al vroeg mijn interesse. Ik zal een jaar of drie geweest zijn, misschien vier, toen ik al met mijn oom Willem Klaver (we woonden naast hem), hij was kooiker van de Bakkerskooi in Wanneperveen, meeging. Een aantal jaren later, wanneer ik mijn vader in het rietland hielp en ik zag oom Willem voorbereidingen treffen om naar de kooi te gaan, dan liet ik alles achter, pakte mijn fietsje en reed zo snel als ik kon achter oom Willem aan. De Bakkerskooi, die vernoemd was naar Jan Bakker, is in 1934 eigendom geworden van Natuurmonumenten. Oom Willem kwam in 1952 in dienst van Natuurmonumenten en werd kooiker van die kooi. Hij deed ook andere werkzaamheden, zoals aankopen van land. Hij hield van zijn werk. Op zijn 65e mocht oom Willem stoppen met werken, maar dat deed hij pas in 1979, toen hij 70 werd en ik oud genoeg was om de eendenkooi over te nemen.'

Roelof vertelt enthousiast, ik luister en schrijf.

'In de beginjaren was ik fulltime kooiker en ging ik twee keer per dag naar de kooi. Ik ving zo'n 1000 eenden per seizoen, later liepen de vangsten terug.

Behalve kooiker zijn, waren er ook andere werkzaamheden die ik deed; zoals riet snijden, hooien, etc. Halverwege de jaren tachtig werd bij Natuurmonumenten een ander beleid ingevoerd wat betreft de eendenkooien. De Bakkerskooi werd een ringkooi, er mochten geen eenden meer ter consumptie worden gevangen. Behalve wilde eenden moest ik ook andere soorten gaan vangen om te ringen. Dit viel niet mee en ik ben er mee gestopt. Van mijn vader en schoonvader had ik ondertussen het rietland overgenomen en ik ging minder werken voor Natuurmonumenten.'

Het gesprek komt op de Klaverskooi, ik vraag hoe lang de eendenkooi al in de familie is.

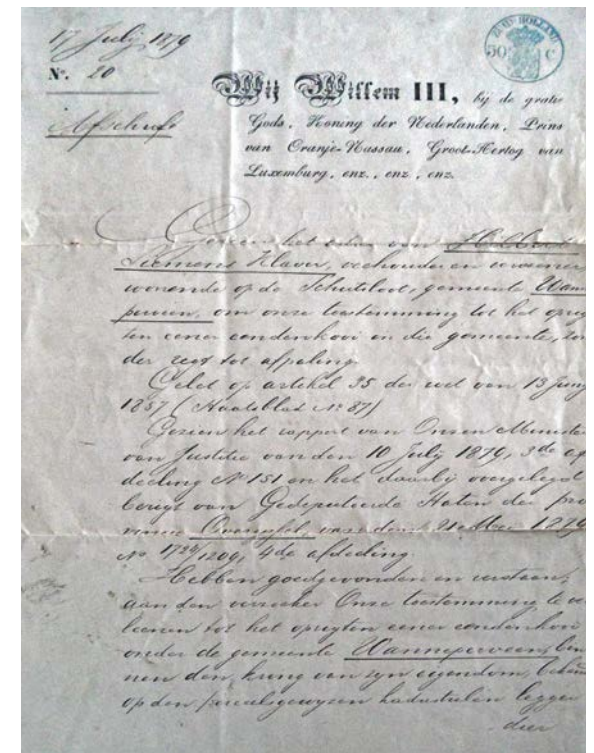
'138 jaar. Er is een officieel document van de oprichting. Aangevraagd bij- en uitgegeven door van Koning Willem III.

De eerste eigenaar van de kooi was Hilbert Siemen Klaver, van beroep turfmaker, hij richtte de kooi in juli 1879 op. Hilbert was getrouwd met Jantje Perenboom. Hun twee zonen erfden ieder de helft. De verdelingen gingen generaties verder.

Toen mijn oom Willem in 1979 stopte bij Natuurmonumenten, is hij, samen met zijn broers Gies en Lute, het kooiwerk in de Klaverskooi gaan doen.'

We bladeren in een oud kasboek uit de jaren twintig/dertig. In sierlijk handschrift staan de aantallen en soorten eenden opgeschreven.

'Ook de veren leverden vroeger nog een bijverdienste op,' legt Roelof uit. 'De verschillende veren gingen naar Veniard in Engeland.'

Het officiële document van de oprichting

Bruine schouderveren brachten fl. 250,00 de kilo op. Grijszilveren fl. 50,00 / 75,00 de kilo en donsveren fl. 10,00 de kilo. Voor krulveren van woerden kregen ze fl. 0,10 per stuk. Maar daarentegen leverden de schouderveren van een mannetjessmient weer fl. 1000,00 de kilo op.

In vroeger tijden vingen ze zo'n 3000 tot 4000 eenden per jaar. In het boekje staat soms ook vermeld dat eenden groen waren (bedorven, wat meestal gebeurde in heel warme periodes) of waardeloos (in winters, wanneer magere eenden met veel vlieguren, uit het hoge Noorden kwamen).

Wanneer een kooiker eenden wilde vangen, was stilte rondom de omgeving van de kooi heel belangrijk. Dit werd wettelijk bepaald door middel van afpalingsrecht.

Er is een geschreven vel papier van dit afpalingsrecht, afkomstig uit 1927, met onderstaande tekst.

De ondergetekende, allen eigenaren van de landerijen gelegen op afstand van 1130 meter gemeten uit het midden den eendenkooi van Arie Klaver en consorten, wonende te Schutsloot gem. Wanneperveen verklaren bij dezen het jachtrecht gelegen binnen voornoemde kring te verhuren aan Jan Klaver, Szn en H. Klaver, Szn. voor de tijd van vijf jaren ingaanden den 1sten Juli 1927 en eindigden de 1sten Juli 1932, voor de prijs van 10 cent.

Wanneperveen, den 1ste Juli 1927
Onder dit schrijven volgen de handtekeningen van alle betrokkenen. Ook is er nog een soortgelijk voorbeeld uit 1957.

In 1994 werd Roelofs oom Willem ziek en daarna heeft hij de

Willem Klaver in de eendenkooi

eendenkooi van hem overgenomen. Natuurmonumenten bezit drie kwart en Roelof en Jetty een kwart van de kooi.

'Toen ik de Klaverskooi overnam ben ik langzaam begonnen met het opknappen. Vangpijpen en rietschermen zijn belangrijke onderdelen in een eendenkooi. De eerste jaren brak ik een vangpijp af en bouwde deze opnieuw op. Een vangpijp wordt ook wel eens vergeleken met een fuik. Ook verving ik in gedeelten de rietschermen langs de kooiplas. Zo'n vijf jaar heb ik over deze werkzaamheden gedaan. De eendenkooi is nog steeds als vangkooi in gebruik, al worden er niet zoveel eenden meer gevangen; ongeveer 100 tot 150 eenden per seizoen. Vangtijd van eenden is wel aan regels gebonden, dit mag in de periode van 15 augustus tot 31 januari. Rond november is de beste tijd om eenden om te plukken, het schoonmaken van de eenden doe ik vaak zelf.'

Ik vroeg hoe dat ging, een eendenkooi beheren. Is ervaring genoeg. Of moet je diploma's hebben.

'Ik moest een jachtakte halen, dat was in 1978. Het hield 10 theorieavonden in en een praktisch gedeelte, daarna volgde een examen. Van de 25 kleiduiven moest ik er 20 stuk schieten. Na die tijd heb ik nooit meer een geweer aangeraakt. De jachtakte is nu vervallen en er is een Kooikersakte ingesteld. Eigenlijk een vereenvoudigde versie van het jachtexamen. Met de nieuwe wet is ook dit weer veranderd. Men moet nog wel examen doen, maar er is geen akte meer aan gekoppeld.

Regels liggen nog wel steeds vast en er wordt iedere vijf jaar opnieuw beoordeeld. Zo moet een plas 50cm diep zijn. Een vangpijp moet klaar zijn om de eenden op te kunnen vangen. Het wateroppervlak moet een diameter hebben 7,50 meter (cirkel) of 200 vierkante meter.'

Roelof laat mij een oud boek uit 1944 zien, geschreven door C.D. van der Heide en Mr. Lebret. Met een toepasselijke titel: Achter de schermen.

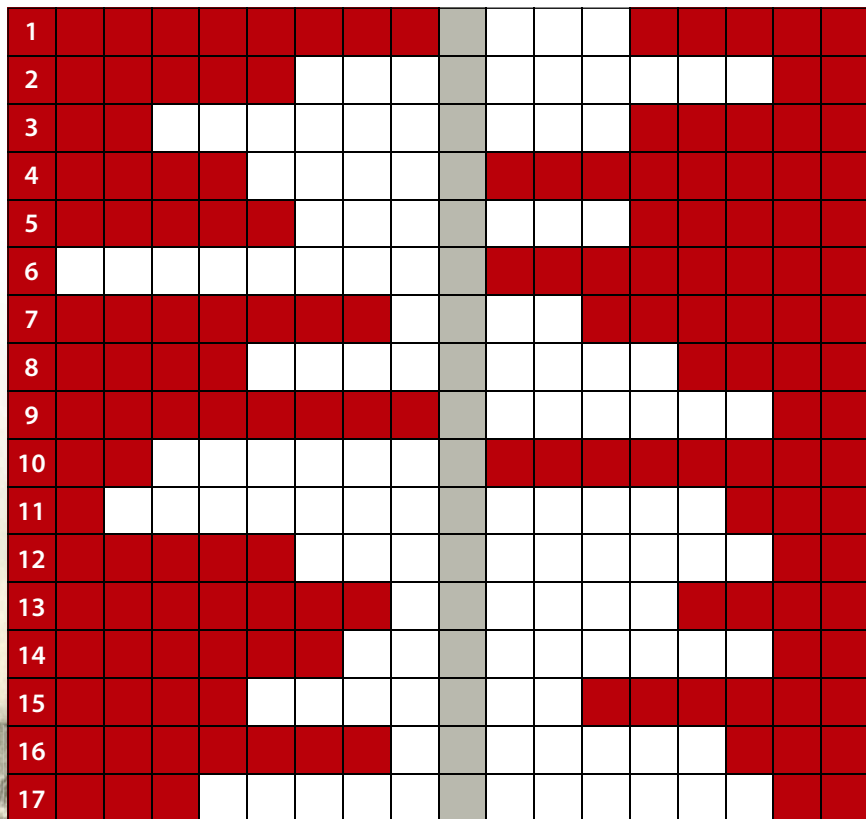
Hij noemt het: De Biebel van de kooikers. Ik mag het lezen. Een aantal regels op bladzijde 95 bleef me bij. "Staet vrij op met de Son; sweet vrij leet pijn kommer; Lijt hitte ende kou; wert door den arbeyt krommer."
(Ryckelsma in Wilde Eenden-jacht 1622).

Dan volgen er voorbeelden over de verschillende kooikertypes: de geboren en de gemaakte kooikers.

Want wie in een kooikersgezin opgroeit, leert het eendenvangen al in zijn schooljongsjaren, vaak eerder en beter dan de tafels van vermenigvuldiging. En ook hier geldt: Jong geleerd, oud gedaan. Zo beschikken die "geboren" kooilui over meer ervaring dan wie het vangen op lateren leeftijd moest leren, terwijl de vak-kennis bovendien rust op de van geslacht op geslacht overgeleverde ervaringen. *Je kunt wel stellen dat Roelof tot de geboren kooikers behoort.*

Woordpuzzel

In de grijze vakken is, na oplossing van de puzzel, van boven naar beneden, een activiteit te lezen van de historische vereniging. Alles wordt aan elkaar geschreven.

1. Buitenhaven van Arembergergracht
2. Geslachtslijst
3. Naam van huis (evennummerzijde) hoek Sportlaan/Populierenstraat.
4. Klom in 1813 in Sluziger toren om oranje vlag uit te hangen, om het vertrek te vieren van de Franse troepen.
5. Vroegere wethouder van Zwartewaterland (2004-2008), nu burgemeester.
6. Artikelenreeks van de wandelingen die Jan en Zwaantje voor Sluziger Kroniek maakten.
7. Voorloper van Radio ZwartewaterFM.
8. (Veel) vroegere burgemeester van Zwartsluis.
9. Voormalig voorzitter van DESZ en Oranjevereniging.
10. Bestuurslid HVZ.
11. Het vroegere hotel Roskam.
12. Voorheen het eind van Het Bos genoemd.
13. Hoe heet de schrijver van het boek "Zwartsluis aan 't Zwartewater"
14. Oud-Sluziger en oud-burgemeester van Leerdam.
15. Wijlen Sluziger die heeeeel veel foto's gemaakt heeft.
16. Voormalige scheepswerf in Zwartsluis.
17. Zijn leger stond in 1672 voor de poorten van Zwartsluis. (bijnaam)

Wat te winnen? Onder de goede inzendingen wordt een cadeaubon t.w.v. 20 euro verloot. Oplossing sturen naar info@historiezwartsluis.nl of een belletje: 0383868244 / 0386866228

Gedicht, geschreven in 1969, door Fieke Gietema-Van de Berg voor een culturele avond, bedoeld om gelden te verzamelen voor de realisatie van het zwembad. Tijdens die avond is het lied Cecilia gezongen door Meintje Gietema-Bos.

CECILIA!

29 MAART '69

JE BEN AAN KUISE DAME UIT THWARTSLUIS
EN ZIT HET ALLERLIEFSTETHUIS
TE GLURAN DOOR MIJN KLEINERUIT
WIE GAAT ER BIJ DE BURAN IN EN UIT 2x
CECILIA!

LAATST LIEP IK IN HET LAGE LAND.
WAT WAS DAARGINDS TOCH AAN DE HAND
EEN MARSMAN WAGEN VOL MET TROEP
GEBEL GESCHREEUW EN VEEL GEROEP 2x
CECILIA!

EN BIJ DIE WAGEN LIEP LOWAAR
EEN NATTE HERR MET EEN SIGGAR
IK STAPTE BIJ JAN PIETER IN HUIS
EN VROEG WAT IS DAT VOOR GESPUIS 2x
CECILIA!

JAN PIETER WIST ER ALLES VAN.
HU HAD HET WEER VAN OME JAN
DIE SPULLAN WORDAN UITGELOCHT
GEZUIVARD EN DAN WEER VERLOCHT 2x
CECILIA!

HET MOOISTE KWAM IK PASTE WAAR
DATS WAT IK NIET LO GRUW VERGEET
DE OPBRANGST WAS... JA VOOR EEN ROED
OH GATTE GATTE GAT OGGATTE GAT 2x
CECILIA!

IK WAS AAN HELE TUD VAN STRAAT
EN VROEG AAN BAKKER KAMPHERBAEK
HOE WAT WANNAER EN NOG VEEL MEER
EN TOEN NOG VOOR AAN LAATSTE KEER 2x
CECILIA!

DE BAKKER HEeft HET ME VERTELD
DE ZAKK HEEL ANDERS VOORGESTELD
HU HEFT ME WEG EN WUS GAMANT
EN NIEMAND WERD ER AFGEKRAANT 2x
CECILIA!

DE PRAME LEI IK DOE OOK MEE.
DERE DRIESSEN EN DE DOMMENEER.
DE DOKTER EN DE BURGER PA
LE DUKALAN MEKANDER ACHTERNA 2x
CECILIA!

TOEN HEB OOK IK IN MIJN BEURS GETAST
EN MENEER MELHEMA VERRAST
JE KOCHT EEN BAD EN STRANDCOMPLET
VERWISSELD VOOR MIJN RUGKORSET 2x
CECILIA!

IK ZIE ME IN GEDACHTEN GAAN
ACHTER DE FIETEN EN DE FIJKEN AAN.
DAN VOLGT MENEER WITTEVAAN
DRUFEND OP EEN GROTE STEEN 2x
CECILIA.

EN DAN DE NIEUWE DOMME NEE.
JU ZWAMT MET ELKE STROMING MAAR
MET MOOIWEER EN MET JAPP EN PIET.
MIDDEN IN DE WEEK MAAR 'S ZONDAGS NIET 2x
CECILIA.

VERVOLGENS KOCHT DE GROENTE MAN
JU HEEFT EEN JUTE ZWAMBROEK AN.
EN HÉ... WIE KOMT ME DAAR NU AAN
DAAR MOET IK VLOG EENS ACHTERAAN. 2x
CECILIA.

HET IS GRAVELING DE BLOEMIST
HEEFT MET ZIJN BLOEMPJE OPGAVIST
LE ZWAMMEN SAMEN NAAR HET STRAND
EN VLEIEN ZICH IN 'T WARME ZAND 2x
CECILIA!

DE TANDARTS DRUFT DAAR OP EEN BAND
JU HEEFT DE BOOR NOG IN ZIJN HAND
DENOTARIS, DAT IS EEN VLOTTE VENT!
JU ZWAMT ZELFS ZONDER TESTAMENT 2x
CECILIA!

JAAP JAHINK ZORREGT VOOR EEN REL
JU WIL OP DE PIJK MET HET HELE STEL
MAAR GEUTER IS KEIN EVAN VOOR
EN GAAT ER MET DE BLITZ VANDOOR 2x
CECILIA!

U MERKT HET. HET GAAT KEULE GOED
ALS IEDEREEN ZIJN BEST MAAR DOET
EN NIET BLIJFT ZITTEN AAN DE KANT
WE MOETEN ZWAMMEN HAND IN HAND 2x
CECILIA!

ZWARTSHUIS ZAL ZWAMMEN DAS GEWIS
ALS IEDEREEN MAAR GULLIG IS
DIT IS HET EIND VAN MIJN VERHAAL
WE BRULLEN VOOR DE LAATSTE MEEL 2x
CECILIA!

G.G.D. III

III

Geschiedenis familie Pouwel Slurink

Al ruim anderhalf eeuw is de naam Slurink verbonden met de binnenvaart en het laatste decennia op heel wat plaatsen in Nederland. Het begon allemaal halverwege de 19e eeuw in Zwartsluis. Zwartsluis was vroeger een deftig oud dorp aan het water, in de zeiltijd een belangrijke schippershaven voor de oversteek via de Zuiderzee naar Amsterdam en Friesland. Daar is het ook allemaal begonnen.

Eind 1800 handelde daar Pouwel Slurink in sloopstuw en in de zomer voer hij dan zelf rond met gasten. Zie Sluziger Kroniek nr. 62 en 63. De volgende generatie (over)grootvaders maakten er een zeiltoegerij en tagrijzaak met teer, dekzeilen en touwwerk van. Ook werd er bijverdiend door met turf te varen. Dat is voor watersporters tegenwoordig nog te herkennen aan de turfroute. Langzamerhand is de zeilvaart vervangen door de handel in olie. Dat ging in het begin allemaal in 200 liter vaten en werd d.m.v. een vliegelpomp geleverd aan de scheepvaart, de hoeveelheden varieerden van 50 tot 300 liter.

Eind jaren '50 kwam in Zwartsluis de eerste olieboot. Herman Slurink zat toen nog op de Mulo maar ging al in een vroeg stadium meevaren en helpen in het bedrijf van zijn vader en ooms. Hij bracht met een bakfiets petroleum rond. Na de mulo ging hij als 16-jarige in de zaak werken.

In Eefde werd een bedrijf gekocht en daar gingen Hans en Herman Slurink (zonen van Pouwel Slurink Jzn) als zelfstandige ondernemers starten. Door klantgericht bezig te zijn en hard werken konden ze in Hengelo een oliezaak overnemen. In 1970 werd in Deventer een oliezaak overgenomen.

In 1974 werd een heel nieuw bunkerstation in Deventer geopend en daar ging Herman en zijn gezin op wonen.

Inmiddels waren er 3 vestigingen Eefde, Hengelo en Deventer. Zowel in Deventer als in Eefde liep het werk terug. Dit had te maken met grindvervoer wat zich verplaatste naar de Boven Rijn, wat ten koste ging van andere routes. Herman Slurink richtte toen zijn blikken op het hoofdvaarwater en legde contacten met mensen die bedrijven hadden langs de Waal.

In 1980 leidde dit tot gesprekken met Zwaans BV. Deze gesprekken liepen dood, maar in 1985 kwamen die door omstandigheden weer opgang. Dordrecht, Gorinchem, Zaltbommel en Amsterdam werden overgenomen en door een goed reorganisatieplan en een stelletje fantastische medewerkers is dit goed gegaan. Gorinchem werd afgestoten en vervolgens werd het accent op Zaltbommel gelegd. In 1988 werd een nieuw bunkerstation gebouwd voor Zaltbommel. Hans Slurink is vervolgens uitgetreden en Herman Slurink is samen met zijn 2 zoons Alwin en Bert verder gegaan.

Hans en Herman Slurink

In 1991 is het netwerk verder uitgebreid met de aankoop van Verbo BV in Tholen, Hansweert en Vlissingen. Op de verbinding Antwerpen-Rotterdam kregen ze nu ook mogelijkheden om de klanten te bedienen. Vervolgens werd in 1992 in Amsterdam een nieuw bunkerstation geopend. De sluitpost van het netwerk werd in 1996 gerealiseerd door de aankoop van Service Centrum Lobith BV. Grensbunkeringen werden steeds belangrijker.

Deventer en Eefde zijn noodzakelijk gesaneerd, doordat Eefde afgebrand was en er de mogelijkheid bestond de firma Doeleman over te nemen. Het winkelschip in Deventer is naar Zutphen gegaan. Zo kreeg je de concentratie op 1 punt op de IJssel. In 1996 zijn er 2 nieuwe bunkerboten gebouwd voor Zaltbommel en Dordrecht en vervolgens in 1999 werd de opdracht gegeven voor de bouw van een nieuw bunkerstation in Lobith. Door een goede kruisbestuiving met SPAR-boodschappenservice konden de klanten in Lobith optimaal bediend worden.

De uitbreiding ging verder. In 2002 en 2003 werden 2 bunkerboten, de modernste van de firma, in de vaart genomen voor Dordrecht en Amsterdam. Ondertussen is Rob Slurink het team komen versterken, Rob en Bert werken vanuit Dordrecht en Alwin werkt vanuit Lobith. Herman was nog 3 dagen per week actief in Lobith en Dordrecht. Het netwerk is compleet en in 2006 werd een nieuw bunkerwinkelschip voor Zutphen, de "Zwaan Zutphen", in de vaart genomen. Herman Slurink heeft per januari 2006 officieel afscheid genomen, maar is in een adviserende vorm verbonden gebleven. Hij is in Epse (nabij Deventer) gaan wonen en in juni 2013 overleden.

Vanaf 2006 is langzaam begonnen de uitstraling van het bedrijf te veranderen, nieuwe borden op de bunkerwinkelschepen met mooie frisse kleuren en natuurlijk nieuw briefpapier, waarbij de 2 bolders het uitgangspunt blijven en de zwaan langzaam uit beeld vliegt.

In 2006 bestond het bedrijf uit 2 bv's, te weten Slurink bv en Service Centrum Lobith bv.

April 2007 zijn de bedrijfsactiviteiten in Tholen beëindigd en is er begonnen met de bouw van een bunkerboot (gebouwd in Kozle, Polen) en een binnenvaartanker (gebouwd in Wroclaw, Polen). De bunkerboot (Zwaantje 9) is komen te liggen in Dordrecht en is in 2009 in de vaart gekomen.

De tanker Pouwel S is in 2009 in de vaart gekomen en bevoorradt de diverse bunkerstations.

In september 2009 is er na 40 jaar een eind gekomen aan de activiteiten op de IJssel. Het winkelschip dat sinds 2006 in Zutphen ligt, werd in Januari 2010

verplaatst naar Lobith. Daar wordt het gebruikt als 2e winkelschip. De totale lengte van de vestiging Lobith wordt dan omstreeks 250 meter. Klanten van Slurink bv kunnen op het winkelschip na 18.00 uur blijven overnachten.

In Juni 2012 is opdracht gegeven voor de bouw van een nieuw bunkerwinkelschip in Dordrecht.

Dit artikel is aan ons overhandigd door Koos Slurink (Nieuwesluis), de oudste zoon van Pouwel en broer van Hans en Herman Slurink. Het verhaal gaat over de nazaten van Pouwel Slurink Jzn, die aan de Handelskade in Zwartsluis hebben gewoond.

Bewerkt door redactie.

Foto's en registratie van teksten grafzerken begraafplaats 't Cingel.

Corina Berens heeft voor ons foto's gemaakt van alle grafzerken op begraafplaats 't Cingel. De gegevens op de grafzerk heeft zij in een register overgenomen. Andere begraafplaatsen volgen, o.a. begraafplaats Barsbeek. U kunt het vinden op onze website www.historiezwartsluis.nl, via het menu HISTORIE. Hierop is ook meer informatie te lezen.

De **Sluziger Kroniek** is het verenigingsorgaan van de **Historische Vereniging Zwartsluis**. Het verschijnt in de regel driemaal per jaar: in april, september en december. De redactie ontvangt graag kopij voor het blad van of via leden van de vereniging; in te zenden naar het correspondentieadres of het e-mailadres van de vereniging (zie onder).

Bestuur van de vereniging: Martin Schuite, *voorzitter a.i.*
Geke Francoise-Corporaal, *secretaris*
Martin Schuite, *penningmeester*
Thijs Oosterhof, *archiefbeheer*
Janny Roozeboom-Bakker
Jan Schraa, *ledenadministratie*

Ereleden: Z. Dekker-Schurink
J. Ridderinkhof

Correspondentieadres: Historische Vereniging Zwartsluis
Handelskade 25
8064 DV Zwartsluis

Email: info@historiezwartsluis.nl

Redactie Sluziger Kroniek: Geert Doosje, *eindredacteur*
Doortje Stam-Maandag
Thijs Oosterhof

Website: www.historiezwartsluis.nl

Contributie: € 15,- per jaar
€ 17,50 per jaar voor buitenleden

Bankrekening: IBAN: NL91 SNSB 0940 9022 06
BIC: SNSBNL2A SNS BANK NV
T.n.v. Penningmeester HV Zwartsluis
Tel. nr. Penningmeester 038 3866228

De penningmeester verzoekt u bij het overmaken van de contributie ook uw adresgegevens te vermelden.

Verantwoordelijkheid Kroniek

Aan de artikelen en rubrieken wordt de grootst mogelijke zorg besteed. Door de redactie wordt geen enkele aansprakelijkheid aanvaard omtrent onjuistheden en/of fouten in door derden aangeleverde artikelen. Zij behoudt zich het recht voor artikelen zonder opgave van redenen in te korten of tekstuele wijzigingen aan te brengen.

Het overnemen van welk deel ook van de inhoud van de Kroniek of van foto's is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie.

